

СЪЮЗ НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ - ^ - ^

ЦЕНТРАЛЕН СЪВЕТ

1000 София, ул. „Пиратска“ № 7

телефон: 0359-2987-83-90

e-mail: sub@sii b.bg

Иск № 651

9. Б.Ш01.

ДО
 КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
 РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

"НА СЪЮЗА НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
 ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 15 ОТ 2010 Г.
 И КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 16 ОТ 2010 Г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение от 21 септември 2010 г. Съюзът на юристите в България (СЮБ) е конституиран като заинтересована страна

1. по конституционно дело № 15 от 2010 г., образувано по искане на президента на Република България за установяване противоконституционност и несъответствие с международни договори, по които България е страна на пар.20 и 21 от Закона за изменение и допълнение на Кодекса на труда (ЗИДКТ) - ДВ бр. 58 от 2010 г. досежно пар.3 е от Кодекса на труда (КТ) и пар.8 а от Закона за държавния служител (ЗДС) и

2. по конституционно дело № 16 от 2010 г., образувано по искане на 51 народни представители от 41-то Народно събрание за установяване противоконституционност и несъответствие с международни договори, по които България е страна на пар.20 т.2 и 21 т.5 от Закона за изменение и допълнение на Кодекса на труда (ЗИДКТ) - ДВ бр. 58 от 2010 г. досежно пар.3 е от Кодекса на труда (КТ) и пар.8 а от Закона за държавния служител (ЗДС).

Атакуваните текстове предвиждат, че неизползваният до 1 януари 2010 г. платен годишен отпуск от предходни календарни години може да се ползва само до 31 декември 2011 година.

Съюзът на юристите в България изразява следното становище:

1. Разпоредбите на пар.20 т.2 от ЗИДКТ относно пар.3 е от КТ и пар.21 т.5 относно пар.8 а ЗДС са в противоречие с основно начало на Конституцията на Република България (КРБ), залегнало в чл.4 на основния закон, а именно, че Република България е правова държава.

Да се разгледа
 за съгласие
 11.11.2010г

Конституционният съд нееднократно е обяснявал понятието „правова държава“, като е анализирал неговото съдържание.

Един от най-важните елементи на правовата държава е правовият ред - точното прилагане на законите, което осигурява стабилността на правните отношения и придобитите права на правните субекти.

В случая се касае до придобити в минало време права на платен отпуск като елемент на трудово или служебно правоотношение. В един следващ момент законодателят ограничава упражнението на правото до една определена дата, като такова ограничение не е елемент от състава на възникване на правото. С тази правна норма се нарушава правният баланс на трудовото или служебно правоотношение. Случаят съществено се отличава например от давностния срок, при който още с възникване на правоотношението, респективно - субективното право изтичането на определено време, ако правото не бъде упражнено, то ще се погаси.

Ето защо ограничаването на придобитите права на платен отпуск е недопустимо от гледна точка на основното конституционно начало — изискването на правовата държава по чл. 4 от КРБ.

2. Принципът за забрана за ограничаване на придобити права, като елемент на правовата държава е конкретно развит в чл. 57 ал.1 КРБ - забраната за отнемане на основни права.

Основните права са тези, които са защитени с разпоредбите на Глава втора на КРБ.

В случая се ограничава упражняването на един от елементите на правото на труд - конституционно защитено от чл.48 ал.1 от КРБ. В ал. 5 на този член са изброени съставните на правото на труд права, едно от които е правото на отпуск.

С поставянето на срок за упражняване на придобитото право на отпуск се отнема това право, ако до този срок не е било упражнено.

Такова отнемане е конституционно недопустимо.

3. Атакуваните разпоредби са несъответни с международни договори, по които България е страна.

Поддържаеме твърденията в искането за несъответствие с изброените международни договори, които потвърждават международния ангажимент на Република България да осигури законодателно правото на отпуск както за работниците, така и за служителите.

С оглед на изложените съображения Съюзът на юристите в България намира, че искането на президента и на 51 народни представители от 41-то Народно събрание е основателно.

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Д. ГОЧЕВ)